

Tardoskeddi **HÍRMONDÓ**

TARDOSKEDD KÖZSÉG MAGAZINJA

XX. évfolyam | 3. szám | 2017 december | Ára: 1,20 €

ISSN 1339-2530

*Kellemes karácsonyt
és boldog új évet!*

Tóthárpád Ferenc:

Három király éneke

– Adjon Isten békét!
Csillag után jöttünk,
holdsugaras éjen
ezüstben fürödtünk.
– Gyalogszerrel, által
hetedhét határon
elkísért az úton:
két király barátom.
– De ugye jó helyre
vetett a sors minket?
Itt lakik-e József,
Mária s a kisdéd?

– Hadd köszöntsük szépen,
ahogy az illendő,
s továbbállunk úgy is,
mint az őesztendő.
– Köpönyegünk alatt tömjén,
no meg mirha,
aranyat is hoztunk,
tele a tarisznya.
Jászol mellett örvend,
hódol három király,
ezen a szent napon
megbékél a világ.

Kedves Ifjú Házasok és Kisgyermekes Szülők!

A Carisma Televízió 2018. januárjában szeretné bemutatni tardoskeddi műsorában a 2017-ben házasságot kötött ifjú párokat, ill. a 2017-ben született tardoskeddi kisgyermekeket. Ezért kérjük az érintetteket, hogy 2017. december 29-ig küldjenek e-mailben 2 fényképet az esküvőjükről, ill. az újszülöttekről a tktv@tvradosovce.sk e-mail címre. Köszönjük.

JUBILÁNSOK

- 70. Szeptember:** Mojzes Zsuzsanna (Mély út), Szikora László, Ludas István (Sládkovič u.), Szabó László (Diófa u.)
Október: Kuchar Marian, Vanya László (Dózsa u.), Mojzes Imre, Szabó László (Puškin u.)
November: Mojzesová Irena
December: Csányi Miklós, Bencze Éva, Škandák Ján
- 75. Szeptember:** Bédi Ferenc (Káposztás u.), Blažková Klára, Rubišová Helena, Morvai Emma
Október: Tóth József (Jesenskij u.), Sipos Mária (Kertész u.), Ludas Margit (Ifjúság u.), Rosko Mária (Rózsa u.), Sánta Mária
November: Balogh Miklós
December: Bogdány Teréz (Virág u.), Škulec Mária
- 80. Szeptember:** Balogh Vince (Diófa u.), Kollár Izabella
Október: Geró Vince, Ruzsik Emma, Vanya Gyula (Dózsa u.)
November: Brlai József, Ladics Vince
December: Pšenák Irén, Cibulka István, Spevák Vilma
- 85. Szeptember:** Képesi Mária, Ivanič Mária (Diófa u.), Bogdány Vilma
Október: Bencze Teréz (Kossuth u.), Csányi Mária (Rákóczi u.)
November: Dózsa Emma, Vida Rozália-Olga

- 90. Október:** Csányi Gyula
November: Juhász Ilona

A társasági krónikát összeállította:
Benkő Éva

IFJÚ HÁZASOK

Kečkész Juraj mérnök és Vanya Alica	7.7
Borsányi Igor és Pytlíčková Helena	7.29
Hajaš Pavol és Takáčsová Monika	8.5
Hajabács Attila és Vanya Klára	8.26
Cibulka Tamás és Mgr. Masarovič Martina	9.2
Kasáš Michal és Tóth Judit	9.9
Kučerák Michal és Máté Angelika	9.16
Horváth Viktor és Surovcová Mária	9.16
Tóth László és Antalecová Miriam	9.16
Oravek Tamás, mérnök és Kissová Denisa	9.23
Bencze Tibor és Varga Katalin	9.30
Mgr. Balko Tomáš és Holetzová Romana mérnök	9.30
Varga Péter és Vincze Andrea mérnök	10.14
Varga Marián és Urbánová Erika	11.7

LEGKISEBB LAKOSAINK

Draganov Dominik	5.13
Varga Áron	7.22
Veres András	8.9
Jaššo Peter	8.2
Stojka Nikola	8.10
Molnár Réka	8.19
Mészáros Dominik	8.24
Bencze Alexa	8.30
Kačerjak Ján	9.4
Balogh Viktória Mária	9.9
Tóth Viktória	9.15
Gyertyák Tamás	10.2
Ambrózy Linda	10.11
Bogner Mia	10.12
Boroš Anabella	11.15

ÖRÖKRE ELBÚCSÚZTAK

Zsidek Éva	(1944)	7.20
Jeruška Margit	(1936)	7.26
Sós János	(1942)	7.30
Dózsa Tatiana	(1971)	8.8
Száraz István	(1941)	8.9
Bencze Zoltán	(1943)	8.17
Krupanszki Erzsébet	(1946)	8.23
Mészáros István	(1955)	8.25
Jakubík Karol	(1936)	8.31
Ludas József	(1964)	9.3
Tóth Julianna	(1937)	9.10
Mgr. Vitko Terézia	(1940)	9.11
Száraz Mária	(1948)	9.16
Murányi László	(1957)	9.17
Vincze Anna	(1927)	9.26
Szalai Norbert	(1969)	10.3
Bogdány István	(1956)	10.4
Tóth István	(1965)	10.8
Szabó Lajos	(1942)	10.10
Fugli János	(1951)	10.12
Jozafová Anna	(1950)	10.17
Balogh Mária	(1933)	10.27
Agh József	(1945)	11.4
Čapuchová Anna	(1927)	11.5
Bédi István	(1938)	11.12

TISZTELT OLVASÓK!

Magazinunk továbbra is előfizethető kedvezményes áron, 3 euróért egy évre a községi hivatal 13. számú irodájában, ill. a helyi könyvtárban.
Köszönjük, hogy olvasnak bennünket.

PF 2018

Kellemes karácsonyi ünnepeket és sikerekben gazdag, boldog új esztendőt kíván

Tóth Marián, mérnök
polgármester

DECEMBER TARDOSKEDDEN

Az adventben megtekinthető lesz az életnagyságú bábukból készített BETLEHEM a Faluházban

- December 3. – vasárnap:** Az első adventi gyertya meggyújtása,
17:00 - Szolgáltatások háza előtt
- December 4. – hétfő:** Balogh Lídia kézimunka-kiállításának megnyitója, 17:00 – Faluház
- December 6. – szerda:** A Mikulás érkezése községünkbe,
16:30 – Faluház
- December 7. – csütörtök:** Karácsonyi önkéntes véréadás,
8:00 - 12:00, Faluház
„Karácsonyi képeslap” c. rajzverseny kiértékelése,
10:00 – Községi Hivatal
- December 9. – szombat:** Karácsonyi focitorna „ZOLIK-KAP” (OZ Sport Friends Tardoskedd 2013), 10:00 – műfüves pálya
- December 11. – hétfő:** Beszélgetés az adventi időszakról Szilávik Antal atyával, Meridián csoport, 16:30 – Faluház, emelet
- December 12. – kedd:** Adventi zongorakoncert,
16:30 – Faluház, emelet
- December 15-16. – péntek, szombat:** Hagyományos karácsonyi vásár a Faluház mellett, 13:00 – 20:00
- December 16. – szombat:** Karácsonyi műsor,
15:00 – Faluház előtt.
Fellép:
15:00 Mély úti Óvoda
15:10 Magyar Óvoda
15:20 Szent István Óvoda
15:30 J.A.Komenský Alapiskola
15:45 Szemerényi Károly Magyar Alapiskola
16:00 Rozmaring dalkör
16:15 Férfikar
16:30 Fehér Akác Asszonykórus
16:45 Tardoskeddi Citerások
17:00 60. sz. Sík Sándor Cserkészcsapat
18:00 „Boldog Ünnepet” duettkoncert - Mészáros Tamás és Kuczmann Ágnes
- Egész nap a Faluházban: gyereksarok, alkotó műhely, melegedő, Balogh Lídia kézimunka kiállítása.*
- December 20. – szerda:** Adventi gitárkoncert,
18:00 – Faluház, földszint
- December 28. – csütörtök:** CSEMADOK esztrádműsor,
15:00 – Faluház, földszint
- Január 1. – hétfő:** Újévi köszöntő, tűzijáték,
00:45 – Faluház előtt

A POLGÁRMESTER *válaszol*

Polgármester úr! December van, itt az év vége. Hogyan tudná értékelni az elmúlt időszakot az önkormányzat szemszögéből?

Az elvárásoknak megfelelően idén is aktív évet tudhatunk magunk mögött. Ha csak a képviselő-testületi üléseket vesszük figyelembe, a 2017-es évben 10 alkalommal ülésezett a testület annak érdekében, hogy a falu és lakosai igényeit minél nagyobb

A 2018-as költségvetés bevételi részén a legnagyobb tértelt az ún. részesedési adó képezi. A bevételi oldalon újabb anyagi forrással számolunk a hulladékgazdálkodás területén, konkrétan a hulladék szeparálásából. Ezen a területen fontos a lakosok együttműködése és aktív hozzáállása. Az új évben erre is szeretnénk összpontosítani. A kiadási rész az, amely aprólkosabban tartalmazza a terveinket,

ni a víztároló építését, a közmegvilágítást is korszerűsítjük. Szorgalmaztam egy külön anyagi tartalék létrehozását is, amely azoknak nyújt majd segítséget, akik váratlan helyzetbe kerülnek (árvízkárosodás, tüzeset). A falu ebből a tartalékból nyújtana első kézből segítséget a károsultaknak.

Ezek a fejlesztések látható változást hoznak majd a községbe. Vannak ezen kívül hosszabbtávú tervek is?

tervnek kell lenni kidolgozva. Mivel a miénk már elavult, ill. nem tükrözi a falu jelenlegi igényeit, egy újat dolgozunk ki. Ennek a dokumentációnak a kidolgozása jelenleg zajlik, a lezárása a jövő év folyamán várható.

Természetesen, a szennyvíz elvezetésének kiépítése is aktuális projekt. Idén lezárult a közbeszerzés, amely 21.000.000,- € összegre jött ki. Az európai közlőnyben megjelentetett közbeszerzés ún. elektronikus aukcióval zárult. A verseny eredményei jelenleg a közbeszerzési hivatal ellenőrzésén vannak. Egy számomra kiemelten fontos terv a régi kommunális hulladéklerakaton, a „Vermek”-en található többszáz betonkocka eltávolítása, ún. szanációja, amely nem csak a környezetünkre, de az egészségünkre is veszélyt jelent. Ez az environmentális teher a múltból maradt ránk, és fontosnak tartom, hogy ahogy idekerült, úgy el is legyen távolítva. Ez mindannyiunk érdeke!

Útjavítás a Gárdonyi utcában

mértékben tudja kielégíteni. Úgy gondolom, ez magában arról ad tanúbizonyságot, hogy nagy község vagyunk, sok elvárással, tervvel és ötlettel. Mindezek mellett az év elmúlt 12 hónapjában gőrdülékenyen tudtuk biztosítani a falu életéhez szükséges mindennapi feladatokat, gondolkodok itt a közterületeink rendbentartására, a környezet szépítésére, megóvására és a lakosok komfortjához szükséges szolgáltatások biztosítására. Ez év utolsó, decemberi képviselő-testületi ülésén a működésünkhöz szükséges általános érvényű rendeletek lesznek a programon. Szintén nem elhanyagolandó az a tény sem, hogy a november 30-i ülésen elfogadásra került a 2018-2020 időszakra a községi költségvetés.

Lehet tudni, milyen új fejlesztéseket, változásokat tartalmaz az említett 2018-as költségvetés?

elképzeléseinket. A jövő évben saját forrásból (esetleg lehetőség szerint pályázati kiírás útján) felújításra kerül a termálfürdő területén található kastély megmaradt része, tovább folytatjuk az utaink javítását, az anyagi forrás biztosításától függően szeretnénk befejez-

Igen. Jelenleg a gyűjtőudvar, a Faluház bővítésének, az új magyar óvoda, továbbá a Golgota és a Gesztenyés utca összekötése tervdokumentációjának kidolgozása zajlik. Ahhoz, hogy ezeket és más új projekteket meg tudjunk valósítani, ahhoz ún. falufejlesztési

Mit kívánna az olvasóknak a közelgő ünnepek alkalmából?

December az utolsó hónap az évben. Ilyenkor jóhiszemmel befejezzük a már elkezdett munkánkat, elemzünk és mérlegelünk, mi az, ami sike-

A Szolgáltatások házána hősígetelése

rült és mi az, amit másként csínlánánk. Ebben az időszakban a legszebb pillanatok azok, amikor a család együtt tölti az ünnepeket, a családtagok jókat beszélgetnek, kóstolgatják a finom ételeket. Így teszünk mi is, miközben el látogatunk a nagyszülőkhöz, dédmamákhöz, ahol összejön a család apraja-nagyja. Nem lesz ez másként idén sem. En-

nél az alkalomnál fogva kívánok minden kedves olvasónak, tardoskeddinek nagyon békés, áldott karácsonyi ünnepeket, az elkövetkező esztendőben egészséget, boldogságot, szerencsét és őszinte barátokat. Legyünk egymásnak segítői, támogatói, hogy a 2018-as esztendőben is közösen újabb és újabb sikereknek örvehdhessünk.

BSZ

ÁTADTÁK AZ EDZŐPARKOT

2017. október 26-án ünnepélyesen átadták a Kinizsi utcában a kültéri edzőparkot, amelyre községünk az Alsó Vágmente Helyi Akciócsoport tagjaként kapott anyagi támogatást Nyitra Megye Önkormányzatától. Minden lakosunkat és erre járó vendéget szeretettel várunk az edzőparkban, fiatall idősebbet egyaránt. Próbálják ki a torna eszközöket, tegyenek az egészségükért, hiszen a rendszeres mozgás és testedzés pozitívan hat a lelki egyensúlyra, közérzetünkre.

BSZ

MEGYEI VÁLASZTÁSOK 2017

2017. november 4-én zajlottak Szlovákiában a megyei önkormányzati választások. Tardoskedden a választásra jogosult **4 388** lakos közül **604** választópolgár vett részt a megyei választásokon. Ez **13,76 %**-ot jelent.

A megyei elnökjelöltek közül a legtöbb szavazatot Farkas Iván a Magyar Közösség Pártja jelöltje kapott: 230 szavazat.

2. Milan Belica – a Smer – sociálna demokracia, SNS és a HÍD jelöltje: 159 szavazat
3. Peter Oremus – független jelölt: 67 szavazat
4. Milan Uhrík – Kotleba – ľudová strana naše Slovensko jelöltje: 60 szavazat
5. Ján Greššo – SaS, OĽaNO, KDĽ, Šanca, OKS, Nova, Demokrati Slovenska jelöltje: 48 szavazat
6. Hajdu László – Magyar Kereszténydemokrata Szövetség jelöltje: 14 szavazat
7. Renáta Kolenčíková – független jelölt: 10 szavazat
8. Ján Marko – Nový parlament jelöltje: 0 szavazat

A képviselő jelöltek közül a következő jelöltek kaptak több mint 100 szavazatot Tardoskedden:

1. Nagy Dávid – MKP	267 szavazat
2. Bób János – MKP	252 szavazat
3. Bóna Bertalan – Smer – sociálna demokracia, SNS, HÍD	216 szavazat
4. Klein Otokar – független jelölt	210 szavazat
5. Czuczor Mária – MKP	195 szavazat
6. Dobai Tibor – MKP	188 szavazat
7. Polerecky Éva – Smer – sociálna demokracia, SNS, HÍD	127 szavazat
8. Branislav Becík – független jelölt	118 szavazat
8. Tibor Matuška – Smer – sociálna demokracia, SNS, HÍD	118 szavazat

Az összesített eredmények alapján Nyitra megye elnökének Milan Belica lett megválasztva.

A 4-es számú (érsekújvári járás) választókerületből a következő nyolc jelölt lesz Nyitra megyei képviselő: Otokar Klein, Marek Oremus, Branislav Becík, Helena Bohátová, Ladislav Marenčák, Marcel Filaga, Gabriel Katona, Tibor Matuška

A Tardoskeddi Községi Hivatal ezúton mond köszönetet minden választópolgárnak, aki élt szavazati jogával, és részt vett a megyei választásokon. Köszönet a választóbizottságok tagjainak, a községi hivatal alkalmazottainak és a községi rendőrség tagjainak a segítségért.

Mgr. Veres Judit

ŐSZI MUNKÁLATAINKRÓL

Az őszi hónapok a közhasznú vállalat számára elsősorban a hulladék elszállításával és közutaink javításával teltek. A hulladék elszállításával kapcsolatban nemcsak a 2-he-tente zajló háztartási hulladék elhordására gondolok, de arra a nagy mennyiségű szemétre is, amelyek újra és újra „megjelennek” a gyűjtőudvarra (volt III. telep) vezető út mentén. Szomorú, hogy ismételen ennyi szeméthalom kerül ide, hiszen községünkben több éve szelektív hulladékgyűjtés folyik, és a gyűjtőudvar is csaknem mindennap nyitva van, ahová többféle hulladékot el lehet vinni. Hozzáteszem, hogy ezeknek az illegális hulladéklerakatoknak az elszállítása nem kevés anyagi kiadást jelent községünknek.

Október utolsó hetében volt a nagyméretű hulladék gyűjtése, amelyből szintén nagy mennyiséget gyűjtöttünk össze. Ezzel kapcsolatban szeretném felhívni lakosaink figyelmét, hogy a jövőben a nagyméretű hulladék gyűjtésekor azon a napon tegyék ki otthonaik elé ezt a hulladékot, amely napon a háztartási hulladékot szállítjuk el a házaik elől. Nagyon sok időt és energiát felemészt, ha mindig vissza kell térni egyes utcákba. Fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy a lakosok egy ilyen gyűjtés során hajlamosak kirakni a házuk elé szinte „mindent”, papírtól kezdve gumiabroncson át és még folytathatnám, amellyel nagyban megnehezítik a munkánkat. Kérünk mindenkit, hogy csak azt a hulladék fajtát helyezze ki az ingatlana elé, amit aktuálisan szedünk! Kérjük ezért lakosaink megértését.

Ami a további munkálatainkat illeti, teljes körű takarítást végeztünk a Gesztenye sori kistemetőben, eltávolítottuk a magas sövényeket, megtisztítottuk a benőtt síremlékeket. A Kinizsi utcában befejeztük a kültéri Edzőparkot, a Férfikar

önzetlen segítségével pedig külső felújítási munkákat és festést végeztünk a tájház épületén. A falu szinte valamennyi utcájában igyekeztünk hideg

aszfaltozással eltüntetni a kátyúkat. Novemberben 4 utcában (Építők, Gárdonyi, Kertész, Jaroš utcák) javítottuk meg az utakat komplex aszfaltozás-

sal. A gyűjtőudvarban 1550 t építkezési törmelékot zúztunk apróra, amelyet majd az utak javításánál tudunk felhasználni.

A közhasznú vállalat valamennyi alkalmazottja azon fáradozik, hogy tisztán és rendben tartsa a község közterületeit.

Varga Károly

Az illegális hulladéklerakatok elszállítása nem kevés anyagi kiadást jelent községünknek

ÚTLEZÁRÁS ENGEDÉLYEZTETÉSE KÖZSÉGÜNK TERÜLETÉN

Tardoskedd község hatáskörébe tartozik a II. III. és IV. közutak karbantartása és közfelügyelete. Ez azt jelenti, hogy a község dönt az ideiglenes útlezárásokról és korlátozásokról, továbbá informálja a lakosokat az aktuális és tervezett útlezárásokról, korlátozásokról. Amennyiben a fent említett intézkedések a közlekedés menetét is befolyásolják, esetleg megváltoztatják, az útlezárással vagy korlátozással kapcsolatos kérelmet az illetékes közlekedésügyi felügyeletnek is véleményeznie kell.

A kérelem benyújtásához szükséges melléletek:

- az építkező felhatalmazása,
- építkezési engedély másolata,
- projektdokumentáció része - szituáció, technikai leírás,
- közlekedési táblák kijelölése,
- az érintett közút felügyelőjének véleményezése,

- teljes útlezárás esetén a kijelölt terelőút megjelölése.

A végzés kiadásához szükséges illeték kifizetése 70,00 €,

a már kiadott végzés megváltoztatása esetén 40,00 €. A kérelem elbírálásának határideje: 30 nap.

Čapucha Katalin

Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet

kíván a COOP Servis, spol. s r. o.
Nové Zámky kollektívája

COOP Servis s. r. o.

Ajándékozni jó

December van, már csak néhány nap, és itt az év legszebb ünnepe – a karácsony. Ez az időszak a családlátogatásokról, egymás megajándékozásáról szól.

Ajándékot adni, s ezzel örömet okozni másoknak, jó érzés.

Ezt vallja Tardoskedd Község Önkormányzata is, ezért több mint 10 éve karácsonyi ajándéksomaggal lepi meg a 75 éven felüli lakosainkat. A csomagban gyümölcs, tea és számos egyéb finomság található, amelyek bizony nagy örömet

okoznak annak a több mint 300 nyugdíjasnak, akiket ez illet. Az ajándéksomagot mindenki a községi hivatalban veheti át. Nagyon szép és kedves része ez a munkának, hiszen a csomag átvételekor sok barátságos, idős emberrel találkozunk,

akik hálásak az önkormányzat ezen kedvességéért.

Ezt a humánus, nemes hagyományt szeretnénk a jövőben még sok-sok éven át folytatni, s ezzel még szebbé tenni idős polgártársaink karácsonyvárá napjait. **Ing. Šipoš Erika**

ADÓFIZETŐK FIGYELMÉBE

A Tardoskeddi Községi Hivatal kéri azon adófizetőket, akiknél 2017-ben az ingatlanuk tulajdonjogát befolyásoló változások történtek, tehát eladtak, vettek, ajándékoztak, örökölték vagy árverésen jutottak telekhez, földhez, családi házhoz vagy lakáshoz, hogy ezeket a változásokat jelentsék be a községi hivatalban. Amennyiben az adófizető az ingatlan iránti tulajdonjogot árverés vagy öröklés során évközben szerzi, az adófizetési

kötelezettség a következő hónap első napján keletkezik, amikor az adófizető az ingatlan tulajdonosa lett.

Továbbá informáljuk a kutyatulajdonosokat, hogy kötelesek bejelenteni azokat a tényeket, amely az ebadó befizetését vagy annak megszűnését befolyásolja, azaz kutyatulajdonosok lettek vagy valamilyen oknál fogva már nem tartanak kutyát.

Ugyanakkor értesítünk minden adófizetőt, akik 2017-ben töltöt-

ték be a 70-ik életévüket, hogy kérelmezhetik a házra vagy a lakásra vonatkozó adókötelezettség alól való felmentést.

Ezeket a tényeket, változásokat kérjük 2018. január 31-ig bejelenteni a Tardoskeddi Községi Hivatal 1. számú irodájában. A megadott időpont után benyújtott kérelmek nem lesznek elfogadva.

Az ingatlan adót 2018. március 1-től 2018. május 31-ig lehet befizetni. **H. Judit**

HASZNÁLT ELEMÉK ÉS AKKUMULÁTOROK GYŰJTÉSE

Megőrizni bolygónk környezetének egészségét és szépségét a jövő generációk számára, rendkívül fontos és felelősségteljes feladat. Az elpusztított, tönkretett természet, a levegő, a víz és a termőtalaj szennyezettsége nagymértékben hozzájárul korunk globális ökológiai problémáinak kialakulásához, amelyek a légkör fokozatos felmelegedésének, a biológiai sokszínűség veszélyeztetésének és az ózonréteg elvékonyodásának a hátterében állnak. Mindehhez hozzájárul a szemét, a hulladékmennyiség hihetetlenül gyors növekedése.

A globális ökológiai problémák negatív hatását csak akkor és úgy lehet mérsékelni, ha összefogunk, és együttes erővel védjük környezetünket, s végezzük el a szükséges környezetvédelmi feladatokat. Ezt mindenki a lehetőségeihez mérten végezheti az otthonában

és a munkahelyén egyaránt. A környezetvédelem egyik legfontosabb része a hulladék szelektálása, ahol megkülönböztetett figyelmet kell szentelni a nehezen lebomló hulladékoknak, mint pl. az elemek és akkumulátorok, amelyek nem tartoznak a háztartási hulladékok közé, s amelyekkel gyakran kerülünk kapcsolatba a mindennapi életünk és tevékenységeink során. A nehezen bomló hulladékokat a következő szimbólummal jelöljük:

A használt elemeket, akkumulátorokat speciális tárolóedényekbe – ún. **RECYKLOBOXOKBA** kell gyűjteni, amelyek megtalálhatóak a Tardoskeddi Községi Hivatalban, a Faluházban, a Vásárcsarnokban és a helyi iskolák területén.

Meg kell említeni, hogy az elemek és akkumulátorok gyűjtését – a szelektív hulladékgyűjtés keretein belül – a gyártó biztosítja, és a gyártó viseli az ezzel összefüggő kiadásokat is. A szelektív hulladékgyűjtéssel járó költségek nem tartoznak a háztartási hulladék után fizetendő helyi szemétdíjba – kivéve a helytelen gyűjtés következtében előálló költségeket a 79/2015. számú törvény 81.§ 10. bekezdése szerint.

Az INSA Kft. és a MACH-TRADE Kft. társaságok a szlovák piacon már több évtizede működő partnervállalatokkal együtt biztosítják az elemek és akkumulátorok gyűjtését, elszállítását és újrahasznosítását. A használt elemek és akkumulátorok komplex újrahasznosítására magasfokú technológiai és szakmai színvonaluk a garancia. A veszélyes hulladék szelektálásának és újra-

hasznosításának területén a két társaság globális méretekben is fontos piaci szerepet tölt be.

A használt elemek és akkumulátorok leadásával Önök is megakadályozhatják, hogy a bennük lévő veszélyes anyagok (erős savak, ólom, nehézfémek) a természetbe kerüljenek, így Önök is hozzájárulnak környezetünk védelméhez és megővéséhez.

**MACH TRADE spol. s r.o.
/ INSA spol. s r.o. írása
alapján összeállította
Mogrovič Renáta**

Piros labda, fakocka, kezdődik az óvoda...

Augusztus végén halkan elköszön a nyár, észre sem vesszük és itt a szeptember, a tanévkezdés ideje. Még mielőtt intézményünk megnyitotta volna kapuit, számos előkészület, javítási munkát zajlott. A nyár végén a Magyar Tanítási Nyelvű Óvodában sor került a mosdók, toalettak teljes cseréjére, megújult a csoportszoba.

Az óvodakezdés sok család életében változást jelent, külö-

mesekönyvek, enciklopédiák lapozgatására is lehetőség nyílik. A kreatív sarok alkotásra ösztönöz, festeni, rajzolni, nyomtatni, nyírni lehet, új technikák kipróbálására is van lehetőség. Igényes logikai, kirakójáték, lego, domino, pexeso, és társasjáték fejleszti a gyermekek képességeit. A körülöttünk lévő természet megismeréséhez nyújt segítséget a sok könyv, képeslap, térkép, különböző természetes anyagok,

Az őszi természet kínálja a lehetőséget az érdekes foglalkozásokra. Az elmaradhatatlan almanap az idén is megrendezésre került, anyukák segítségével finom almás édességek készültek, közben szebbnél szebb alkotások születtek őszi termésekből. Meglátogattuk a helyi szövetkezet boltját, ahol sok egészséges terméket ismertünk meg, sőt meg is kóstolhattuk. Köszönjük a lehetőséget!

A tökfárgás igazán érdekes munka, sőt mikor világitanak az óvoda folyosóján, mindenki büszke az alkotására. Október végén, egy délelőtti folyamán születtek meg az alkotások nagyik, apukák, anyukák segítségével. Szinte észre sem

vettük, és ránk köszönt a december. Az adventi időszak a legszebb időszakok egyike az oviban. Számos érdekes foglalkozás, műsor, a szülőkkel közösen eltöltött délelőttök ideje. Izgatottan várjuk a Mikulást, készülünk a karácsonyi ünnepekre, ajándékozásra, s közben titokban készítjük a meglepetéseket.

Legyen az ünnep mindenkinek békés, nyugodt, szeretetteljes a családja körében! Kívánjuk ezt mi, a magyar óvoda kis ovisai és az alkalmazottai.

Mgr. Pintér Adriana,
igazgató

nősen ott, ahol most megy először óvodába a kisgyermek. Az évkezdés az ő számukra a legizgalmasabb, ilyenkor már napok óta készülődnek, és a szülő, nagyszülő, tanító figyelme a kicsikre irányul.

Mi pedagógusok igyekszünk mindent megtenni, hogy az óvodakezdés zökkenőmentes legyen. A kellemes hangulatú játszószoza úgy van kialakítva, hogy a legkisebbtől a hatévesig minden gyermek figyelmét lekösse, játéka, alkotásra, felfedezésre motiválja őket. Sok játék, eszköz található a közlekedési sarokban, babasarok és a konyha is csalogat. Az újonnan kialakított pihenősarokban kényelmes heverő, puha párnák nyújtanak otthonias hangulatot, ahol

közetek gyűjteménye. Óvodásaink alaposabban megismerkedhetnek az emberi testtel és egészségünk védelmével is.

Szeptember vége felé már összerázódik az új csoport, mindenki megtalálja a helyét a kis csapatban, és az oktatási nevelési folyamat tervszerűen zajlik. Október elején mi is megtartottuk az Állatok világnapját, hiszen mindenkinek van kedvenc állatkája. Örömmel fogadtuk az alapiskola meghívását, és megnéztük a kisállat kiállítást az iskolában. Az oviba egzotikus állatkákat hozott megmutatni Bédi Leo kisovisunk anyukája segítségével. Közvetlen közelről figyeltük hogyan eszik, és milyen gyorsan tud futni a két kis szakállas agama.

**Kellemes karácsonyi ünnepeket
és sikerekben gazdag új esztendőt kíván
a MOST – HÍD tardoskeddi alapszervezete**

**Veselé vianočné sviatky a úspešný rok 2018
Vám praje Miestny klub strany MOST – HÍD
v Tvrdšovciach**

MOST-HÍD
POLGÁRI PÁRT - OBČIANSKA STRANA

Családközei óvoda

A hosszú, önfelelt nyári pihenés után elkezdődött az óvoda. A gyermekek már nagyon várták, hogy újra együtt lehessenek, játszassanak a barátaikkal, odabújhassanak a szeretett óvónénijükhöz. Ebben a nevelési évben 44 kisgyermek kezdte meg a 2017/2018- as évet a Szent István Óvodában.

A 3-6 éves korú gyermekeket „Az új Állami Oktatási Program célja és feladatrendszere” alapján neveljük, kiegészítve a keresztény életre való felkészítés megalapozásával. Fő célunk: az optimális kognitív, szenzomotoros és szociális – érzelmi fejlettségi szint elérése, az iskolai művelődésre, ill. a társadalmi életre való felkészítés. Az oktatási program ugyanúgy, mint az előző, tartalmazza az állam által megszabott elvárásokat az óvodai képzéssel kapcsolatban. Óvodánkban kiemelt feladatunknak tartjuk a népi hagyományok és a keresztény ünnepek tartalmának megismertetését, és azok gyermekközeli feldolgozását, megszeretetését. Fontos az értékek felismerése és azok megvalósítása. A tanév elején felmért szülői igények alapján ingyenes néptáncoktatást biztosítunk, de angol nyelvű oktatást is kínálunk. Mindennapjain-

kat a sok vidám, örömteli játék, sok-sok érdekes program, kézműves foglalkozás, mozgás, ének, zene, tánc, mese tölti ki, amelyet gyertyagyújtások, elcsendesedések tesznek még bensőségebbé. Ezek az alkalmak tanítják meg gyermekeinknek az önmagunkra és másokra való odafigyelést.

Szeptemberben megtartottuk a világ gyermekei-világnapot, amely keretén belül játékosan megismerkedtünk más ország gyermekeivel. Az őszi ismét elkápráztatott bennünket tarkaságával, aranyszínű ragyogásával, terméseivel, csodálatos gazdagságával. Októberben az egyik délelőttön óvodánk is az őszi varázshangulatában pompázott. Ezen a napon a gyerekek nagyszüleik segítségével készítették el a tökfigurákat, őszi kreációkat, asztali díszeket. Töklámpások motívumokkal díszített garadája sorakozott fel, és szépítette az óvoda előterét. A karácsonyvárás hangulata járja át december napjait óvodánkban. Közösben kezdjük el a készülőldést. Az őszi gyűjtött kincsek, termések közül válogatva feldíszítjük az adventi koszorút, majd a kész koszorút körbeülve meggyújtjuk az első gyertyát. A táncoló gyertyalángnál

felidézzük a már tanult éneket, verseket.

Mindezekkel szeretnénk az óvodát otthonossabbá, családközelivé és meghitté tenni gyermekeink számára, hogy mindig szívesen jöjjenek ide,

és érezzék, hogy ők a legfontosabbak számunkra. Boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk mindenkinek!

Bobek Anikó
megbízott igazgató

BABA-MAMA KLUB

Kedves anyukák és kismamák!

Szeretettel várunk benneteket minden csütörtökön a Tardoskeddi Faluházba 10.00 órától 12.00 óráig.

A gyermekekre sok-sok játék, móka és kacagás vár.

Az anyukák pedig kikapcsolódhatnak, beszélgethetnek, kizakadhatnak a hétköznapi egyhangúságából.

A pontos időpontok megtalálhatók Tardoskedd honlapján.

www.tardoskedd.sk

*Kellemes
karácsonyi
ünnepeket
és békés,
boldog
új évet kíván*

a Magyar Közösség Pártja

MAGYAR
KÖZÖSSÉG
PÁRTJA
STANISLAV
MAĐARSKEJ
KOMUNITY

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA ÉLETÉBŐL

Egészséges táplálkozás

Az Állatok világnapja

Futás az egészségért

Egészséges táplálkozás

Pénzügyi készség fejlesztése

Honvédelmi nap

Rákóczi Szövetség tanulmányi ösztöndíj átadása

Piliscségi barátainkat fogadtuk

**Kegyelemben teljes, karácsonyi
ünnepeket és békés, boldog
új esztendőt kíván
a Szemerényi Károly Magyar
Tanítási Nyelvű Alapiskola
kollektívája és diákjai**

Tanuljunk az Új szó-val

NYÁR, KALANDOK, CSERKÉSZET

Melengető érzés a hideg őszi napokban felidézni a perzselő nyár felejthetetlen emlékeit. A nyár kezdetén néhány cserkészünk a Vezetőképző táborokban jeleskedett, Bencz Zoli és Ruzsik Dani sikeresen elvégezték a Segédőrsvezető-képző táborot, míg ez idő alatt Oravek Gábor a Segítő Tábor főszakácsaként több, mint 100 cserkészre főzött mindennap. Büszkéek vagyunk rájuk srácok!

A cserkészévről csúcspontja az idei Nagytábor volt, ahol hat altábor közel 650 cserkésze táborozott Ipolynyéken. Csapatunkból 11 cserkész élhetett át a tábor nyújtotta felejthetetlen élményeket, például hogy milyen az, amikor 650-en énekeljük együtt a cserkészindulót és a magyar himnuszt, vagy hogyan lehet komfortos élőhelyet teremteni tíz napon át az erdőben, és még rengeteg minden, amit át kell élni, mert leírni nem lehet...

Miután kipihentük a Nagytábor fáradalmait, a nyár többi részében métáztunk, amikor csak tudtunk. Volt alkalom, mikor a szülők nem tudtak ellenállni gyermekeik kéréseinek, és beálltak közénk játszani megcsillogtatva rejtett tehetségüket. Csupa móka és kacagás volt, amikor nem csak a pálya széléről szurkoltak csemetéiknek, hanem együtt futották újra és újra a köröket, egyre több pontot szerezve ezzel.

Az idei cserkészévet egy fergeteges időutazással kezdtük, hiszen visszarepültünk a múltba, és egy hatalmas retrobulit csaptunk, ahol a különböző korstílusok keveredtek egymással. Csapatunk legkisebbjei felvették a pöttyös ruhájukat, a nagyobbak a hippy stílust elevenítették meg, míg a srácok előhozták gengszter énjüket. Volt itt minden, ami csak kellett egy menő retrobulihoz, discogömb, lemezlejátszó bakelitlemezekkel, táncpárbaj és persze a remek hangulat. Novemberben pedig a Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség vezetősége tartotta meg

az őszi Cserkészvezetői Konferenciáját falunkban.

Mindig öröm látni, amikor a gyerekek élvezik a nekik szervezett programot, és visszahallani, hogy elmesélik otthon, iskolában, milyen jól érezték magukat. Ez ad újabb és újabb motivációt arra, hogy továbbvigyük a csapatot, mert van miért! Köszönöm mindenkinek cserkészcsapatunk támogatását, a kedves szavakat, köszönöm a cserkészszülőknek a bizalmat és a támogatást, amit a csapatunknak nyújt-

nak, hiszen ezzel olyan élmények megtapasztalására adnak lehetőséget a gyermekeiknek, amire máshol nem lenne alkalmuk. Végül köszönöm a csapatunk azon vezetőinek is, akikre számíthatok, és akik hétről

hétre foglalkoznak a gyerekekkel, nélkülük nem működne az egész!

Száraz Bernadett
csapatparancsnok

A TARDOSKEDDI POSTA A LEGJOBBAK KÖZÖTT

A tardoskeddi postát alkalmazottainak köszönhetően a Szlovákiában működő több, mint 1500 postahivatal legjobbjai közé rangsorolták.

Tudták, hogy a Szlovák Posta a „postások legjelentősebb ünnepe” a Posta világnapja alkalmából évente díjban részesíti a legjobb alkalmazottait? A vezérigazgató által odaítélt díjakat és elismeréseket ebben az évben 18 kategóriában adták át egyéni alkalmazottaknak, ill. kollektíváknek. Az egyik kategória „A nagy posták alkalmazottai” díj, amelyben a tardoskeddi posta az 1. helyen végzett. Az elismerést Róbert Gálik vezérigazgatótól Csikósová Mária, mérnök, postamester vette át.

Az elismerésre postánk valamennyi alkalmazottja nagyon büszke, de ez egyúttal kötelezettség is számunkra a jövőre nézve, hogy a lehető legmagasabb szintű szolgáltatás nyújtsuk a lakosoknak, ügyfeleinknek.

Csikósová Mária, mérnök
postamester

A SZÉPKORÚAK AKTIVITÁSAI A NAPKÖZI OTTHONBAN

Röviden beszámolnánk a tardoskeddi napközi otthon ez évi érdekesebb eseményeiről. Ebben az évben is több tevékenységet tudhatunk magunk mögött. Március végén ellátogattunk Érsekújvárra, egy Tíbetet bemutató kép- és kosztümkiallításra. A felvételek és a kiállított tárgyak segítségével jobban megismerhettük a tibeti emberek életét, a gyönyörű tájat, a szebbnél szebb épületeket, és nem utolsósorban a kulturális eseményeiket, amelyeken gyönyörű képviselőkben vesznek részt.

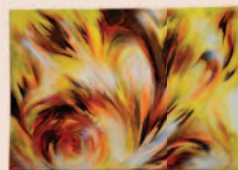
Áprilisban a napközi otthon gyógynövényes kiskertjét szépítettük. Ültettünk, vetettünk, aztán egész nyáron csodáltuk a szépen zöldellő és virágzó növényeket. A húsvéti ünnepek alkalmából díszeket készítettünk, a jó idő beköszöntével pedig nagyokat sétáltunk községünkben. Felkerestük a látnivalókat. Imádkoztunk a Csábi tó partjánál lévő Szűzanya szobornál, megpihentünk a Bara tó új pihenőjénél. Júniusban megnéztük községünk büszkeségének, az azóta Faludíjjal kitüntetett Tóth Ferencnek a kiállítását Érsekújvárra. Utunkat aztán a gútai vízimalomnál folytattuk. Nem hagyhattuk ki a malomhoz vezető hidat, amelyen természetesen áthaladtunk. Ez egyébként Közép-Európa leghosszabb fahídja (86 m). Meghallgattuk a vízimalom történetét, megnéztük a régi munkaeszközöket, amelyekkel valamikor dolgoztak. A forró nyári napokat kézimunkázással töltöttük a hűsön.

Szeptemberben újabb kirándulást iktattunk be. Ezúttal a bélei kastélyt néztük meg, ahol nagyon jól éreztük magunkat a csodás őszi időben. Már októbertől készültünk a karácsonyi vásárra különféle kézműves alkotásokkal. Kirándulásaink és a kézműves foglalkozások mindig nagyon jó hangulatban telnek, sok-sok nevetéssel. Bízunk benne, hogy mindez a jövő esztendőben is folytatódik.

**Bögi Tünde
Balogh Éva**

SZÍNEK ÉS FORMÁK JÁTÉKOSSÁGA A VÁSZNON

A Faluház galériájában rendszeresen állítjuk ki olyan művészek alkotásait, akiknek valamilyen kötődésük van Tardoskeddhez. Nem volt ez másképp Dorka Kollárová esetében sem, aki ugyan Érsekújvárról született, de apai ágon tardoskeddi gyökerei vannak. 2017. október 21-én került sor a kiállítás ünnepélyes megnyitójára, melyet Ruzsik Dániel gitárjátéka színesített.

Dorka Kollárová az udvardi vállalkozói szakiskola elvégzése után a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Pedagógiai karán, képzőművészeti szakon végzett. Tanulmányai

befejeztével Pozsonyba költözött, ahol művészi ágazatban kezdett tevékenykedni. Közel négy éve aktívan foglalkozik festéssel.

A tehetséges fiatal művésznő munkásságát PhDr. Marta Šimo-Svrčeková, jellemezte a legtalálóbban: „Dorka leggyakrabban az akrillal való festést ötvözi az akvarell ceruzákkal. Többnyire vászonra vagy akvarell papírra készíti alkotásait. Az utóbbi öt hónapban több mint ötven képet készített, melyek témái nagyrészt a virágok. Ezenkívül számos gyermek és felnőtt portróját is elkészítette. Külön meg kell említeni azon munkáit, melyekben a színek és a formák játékosága is megjelenik, viszont nem különböznek kifejezőmódjukban nem térnek el a művésznő festéshez való hozzáállásától. Képei dinamikusak, tele vannak érzelmi feszültséggel, a tisztaság kifejezésének fokozódó erejével, ami senkit nem hagy érzelmi szimpátia nélkül.” Munkáiból sugárzik a harmónia, az életöröm, a színek játékosága, az élni akarás, ezért kellemes kiegészítői a modern lakásoknak, otthonoknak.

Ez úton kívánunk a művésznőnek további jó alkotókedvet és sok sikert!

Mgr. Rybár Csilla

SZAGOS A ROZMARING...

2017-es év is tartalmas volt a tardoskeddi Rozmaring Dalkör életében. Mint mindig, a farsangi teadélutánál kezdtük az évet. Teltház volt a Faluházban, ebből lehetett megállapítani, hogy nyugdíjasaink is szeretnek szórakozni. Minden évben vidám műsorral készülünk a számukra. Ezt az eseményt a majális és az anyák napja követte, amelyre meghívtuk a tatabányai Szlovák Kisebbségi Dalkört. Júniusban vendégül láttuk a szákszendi nyugdíjas barátainkat. Fürdőzéssel és baráti beszélgetéssel egybekötött napot töltöttünk el velük a termálfürdőben. Ugyanebben a hónapban Tatabánya-Bánhidán köszöntöttük az édesapákat. Júliusban - a már évek óta hagyományos - környei sörfesztiválon léptünk

színpadra, augusztusban pedig a tardoskeddi búcsú során vendégül láttuk a bonyhádi Felvidéki Kórus tagjait. Egy héttel a tardoskeddi búcsú után, már második ízben vettünk részt a bécsi Szent István Napon. Nagyon szép esemény, ahol a környező országokból érkező népdalcsoportok (idén 21) szebbnél szebb népviseletben énekszóval bevonulnak a Szent István Székesegyházba. Kenyeret, gyümölcsöt és bort visznek az Ur asztalához, megszentelésre. Csak úgy zeng a templom a daloktól! A Rozmaring Dalkör a megszentelés után az Érseki Palota udvarán felvágta a kenyeret, és szétosztotta a csoportok, ill. a résztvevők közt. Ezt a fellépések sorozata követte szép dalokkal és néptáncokkal.

Idén a legrangosabb esemény számunkra az V. Rozmaring Találkozó volt Nagyöveden. A tardoskeddi Rozmaring Dalkör harmadik ízben vett részt ezen a szívet melengető találkozón. A rendezvényt 2009-ben a farnadi Rozmaring aszsonykórus indította útjára, itt is szervezték meg az első találkozót, amelyen 7 éneklő csoport Abaújszina, Felsőszeli, Bacska, Nagyöved, Hárskút és Szímő mutatkozott be. Azóta folyamatosan, kétevente mindig más és más helyszínen kerül megrendezésre a „Rozmaring” nevet viselő népdalcsoportok találkozója.

Ez az esemény úgy zajlik, hogy a fellépők fogadása után a csoportok népviseletbe öltözve felsorakoznak, és „rozmaringos” dalokat énekelve felvonulnak az adott falu központjában. Most is így történt. A felvonulás során a községi hivatal előtti emlékműnél elhelyeztek egy rozmaring bokrot, és folytattuk utunkat a helyi kultúrházba. Itt névvel ellátott, megterített asztalok várták a résztvevőket. Cseri Zita, helyi polgármesterasszony köszöntötte a csoportokat, majd a hazai Rozmaring Népdalkör egy kedves dalcsoporttal elindította a fellépések sorozatát. Nagyon tartalmas, színes volt a program. Tíz község, 14 csoportja mutatkozott be. Abaújszínának nemcsak hagyományörző dalköre van, de nagyon ismert a néptánc csoportjuk is, akik minden második dalos fellépés után, más és más tájegység táncaiból adtak ízelítőt. Idén 2 új csoport jelent-

kezett be a találkozóra, Csata és Vámosladány. Nagyon jó volt a hangulat, a műsorszámokat nagy tapsal köszönte meg a közönség. Meglepetésként fellépett a nagyövedei dalkör is, a Csomor népi zenekar kíséretében. Az esti műsor végén Szalma Klára a nagyövedei csoport vezetője megköszönte a vendégek színvonalas műsorát és a támogatók segítségét. Közös énekeltek a „Rozmaringnak csak az a szokása” kezdetű népdalt és Hárskút bejelentette, hogy két év múlva ők szeretnék megrendezni a VI. Rozmaringok találkozóját, amelyre mindenkit szeretettel várnak. Vacsora után jött a szórakozás, dalolás, és a tánc sem maradt el. Fergeteges volt a hangulat, ismét beigazolódt, hogy még él a magyar népdal, és amíg lesznek ilyen dalos csoportok, akik viszik tovább a fáklyát, addig nem kell félnünk. Valamennyi népdalcsoport, amelyik a „Rozmaring” nevet viseli, községük hírnevét vitte tovább.

Az év ezzel még nem ért véget. Október 25-én hagyományainkhoz híven Tardoskéd község önkormányzatával közösen köszöntöttük a 70, 80, 90 éves lakosainkat, december 16-án pedig a karácsonyi vásárt színesítő kultúrműsorban énekeltek.

Puskás Mária
a Rozmaring Dalkör
csoportvezetője

90 éves jubilánsaink

Idén 80 éves lakosaink

Az 2017. szeptember 10-én vasárnap ünnepnap volt Tardoskedden. **Szabó Imre & Birkus Magda A tótmegyeri vadászterület és fácános története** című könyvének szentelője. A könyvszentelő illusztris vendége maga Károlyi József gróf volt, aki elfogadta a Tardoskeddi Férfikar és Szabó Imre meghívását, eljött Tardoskeddre – a község történetében először – és részt vett a tardoskeddi Szent István templomban tartott szentmisén, amelyen Kürthy Tamás atya megszentelte a Fácános könyvet. A szentmisét a Károlyi család elhunyt tagjainak emlékére ajánlotta fel, egyben Isten segítségét kérte a család élő tagjai számára.

Nagy volt a készülődés, izgalom, várakozás. Mindent megtettünk, hogy ez a szép ünnep jó sikerüljön, hogy a gróf úr jól érezze magát nálunk. Amikor megérkezett és a Faluház előtt Szabó Imrével együtt kiszállt az autóból, Tóth Marián polgármester úr és neje, Tóth Szilvia, a Tardoskeddi Szeмерényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola igazgatónője, valamint a Fácános könyv fordítója és a magyar változat társszerzője, Birkus Magda köszöntötték. Maga a fogadtatás azonban nemcsak tiszteletteljes üdvözlő szavakból, udvarias protokoll-kézfogásokból állt, hanem tele volt őszinte szívéllyességgel és örömmel. A Férfikar tagjai és a tardoskeddi Fehér Akác asszonyai közösen énekelték el a gróf úr tiszteletére a Felvidéki himnusz. Gyönyörűen. A tardoskeddiek, a Tótmegyeréről, Szabó Imre szülőfalujából érkezett vendégek, pozsonyi kollégái és barátai elragadtatottan nézték-hallgatták a pompás fogadtatást. A gróf úr szemében

KÖNYVSZENTELŐ

megcsillantak a meghatottság könnyei. Boldog volt, hogy ennyi jó szívvel, szeretettel várták, és fogadták őt minálunk.

Tardoskedd gyönyörű. Ragyogó későnyári napsütésben vonult a hosszú menet a kikövezett járdán a Faluház elől a csobogó szökőkút mellett a Szent István templomba: egyenruhás cserkészek vitték a szlovák, magyar és az európai uniós zászlót, a cserkész-lobogót és Tardoskedd község zászlaját. Károlyi gróf a polgármester úr és neje kíséretében vonult a sor elején, az elegáns vendégcsereg pedig kettes sorban követte őket. A templom szokatlanul tele volt. A cserkészek a neki fenn tartott helyre kísérték a gróf urat. A Férfikar tagjai vitték az áldozati ajándékokat – falunk kertjeiben termett, szorgalmas kezek által szedett válogatottan szép gyümölcsöt, zöldséget és a kancsó bort, Birkus

erre az ünnepélyes alkalomra írt magával ragadó prédikációját. A szentmise alatt az atya megszentelte a Fácános könyvet, és az áldozati ajándékokat. A szentmise végén a kórusról felhangzott a Magyarok világhimnusa, a magyarság régi néphimnusa, a Boldogasszony Anyánk és végül a magyar himnusz a Férfikar és a Fehér Akác asszonykórus előadásában. A két éneknek csodálatosan énekelt. Még a jelenlévő szlovák vendégek is lenyűgözve hallgatták végig a szertartást.

A templomból kijövet Károlyi József gróf – kívánsága szerint – megkoszorúzta Szent István király szobrát a vendégek közreműködésével. A gróf koszorúját a Károlyi család kékbordó színű szalagja díszítette. A vendégek és a templomból hazafelé induló tardoskeddiek szeretettel szemlélték, és elismeréssel fogadták ezt a szép

Magda a csodálatosan díszített kerek áldozati fehér kenyeret, rajta ISTENNEK HÁLA felirattal, Szabó Imre pedig a Fácános könyv magyar nemzeti színű szalaggal átkötött, megszentelésre ajánlott példányát. A szalag két végét két nyolcéves gyerek tartotta.

Kürthy Tamás atya lélekemelően szép misét celebrált. Az elején a gróf úr elhunyt nagyszüleiért hangzott el egy magasztos ima magyarul és szlovákul, majd az Evangéliumból vett két olvasmány után Kürthy atya felolvasta Bíróczy István tardoskeddi születésű, nagykeri esperes plébános úr

gesztust.

Ezután bárki betérhetett a Faluház emeleti galériájába, ahol könyvárúsítás és dedikáció követte az ünnepélyt, majd ünnepi ebéd következett a meghívott vendégek részére. Sokan jöttek, a tardoskeddi, tótmegyeri, ill. a pozsonyi vendégek közül is vásároltak. Többen már hozták magukkal az előzőleg vásárolt könyveket, hogy aláírassák Károlyi József gróffal és Szabó Imrével.

Károlyi József gróf rendkívül rokonszenves, végtelenül szívéllyes, udvarias, barátságos ember, valódi arisztokrata a szó legjobb, legigazibb értelmében.

Tóth Marián polgármester úrral és Tóth Szilvia igazgatónővel mondhatni „egymásra találtak”. A gróf úr – a CIC magasrangú tisztségviselője, szenvedélyes vadász és aktív, tevékeny ember, akinek szinte minden napja be van táblázva – lelkesen mesélt a következő évekre szóló terveiről, elképzeléseiről. Mint a magyar kormány által kinevezett miniszteri biztost, a 2021-ben megrendezésre kerülő világkiállítás előkészítésével és megszervezésével bízták meg. A gróf úr elfogadta ezt az óriási kihívást, és Budapesten hamarosan megcsodálhatjuk a világkiállítás reprezentatív helyszíneit. Legmerészebb álmaink válnának valóra, ha a mi községünk is valamilyen módon.... de ne fussunk ennyire előre! Hagyjuk az eseményeket a maguk medrében folyni, és reméljük a legjobbakat.

Károlyi gróf szemmel láthatóan nagyon jól érezte magát Tardoskedden a vendégek társaságában. A polgármester úr természetesen szíves szóval invitálta, hogy a közeljövőben ismét látogasson el hozzánk, amit a gróf úr örömmel meg is ígért. Amikor elkészült – hiszen aznap még Budapesten várta egy fontos tárgyalás – és kikísértük a Faluház elé, a Tardoskeddi Férfikar búcsúzóul „A csitári hegyek alatt” című népdallal és minden résztvevő vendég lelkes tapsal örvendeztette meg. Illusztris vendégünk szemében ismét megcsillantak az öröm könnyei. Még egy utolsó közös fotó és a gróf úr kocsija – vendéglátói tiszteletére bekapcsolt kék fénnel – elhajtott.

Felejthetetlenül szép, jól sikerült nap volt. Őszintén reméljük, hogy hamarosan ismét viszontláthatjuk Tardoskedden Károlyi József gróft, és hogy a gyönyörű Fácános könyvnek nemcsak a világban lesz sikere (már van is...), de megtalálja az utat a tardoskeddi olvasók felé is.

Köszönjük a Csemadok Tardoskeddi Alapszervezetének, a szponzoroknak és mindenkinek, aki bármilyen módon segített és hozzájárult ennek a csodálatos eseménynek a lebonyolításához és sikeréhez!

**Birkus Magda
Szabó Imre**

Ízes Tardoskedd

Az idei Szent István napi ünnepségek sokszínű szombati programjának egyik állomása Tardoskedd Község legújabb kiadványának keresztelése volt. Szakácskönyvről lévén szó, a szervezők a szabadtéri főzőverseny helyszínén mutatták be a könyvet a lakosoknak. Az **Ízes Tardoskedd** című könyv egy lakossági felhívás alapján jött létre, és csaknem 60 étel receptjét tartalmazza. Az önkormányzat tavasszal kérte a lakosok segítségét Tardoskedd hagyományos ételeinek összegyűjtéséhez. Így ez a könyv nemcsak tartalmi szempontból különbözik a község eddigi kiadványaitól, de azért is, mert a lakosok segítségével nem jöhetett volna létre, hiszen az összes recept egy-egy tardoskeddi háziasszony gyűjteményéből származik.

A könyvben helyet kaptak olyan ételek receptjei, amelyek nagyszüleink, dédszüleink konyhájában még rendszere-

sen kerültek az asztalra, de az étkezési szokások és az életkörülmények változásával lassan feledésbe merültek. Ezen kívül olyan ételek leírása is megtalálható benne, amelyek már régóta hozzátartoznak Tardoskedd gasztrókultúrájához, de ugyanolyan szívesen készítjük és fogyasztjuk őket ma is, mint elődeink régen. Fontos elmondani, hogy a könyvben szereplő ételek nem mindegyike származik Tardoskeddről, illetve nem csak falunkra jellemzőek. Biztos más tájakon is készítették őket, mégis annyira hozzátartoznak az itt élő emberek múltjának és jelenének mindennapjaihoz, hogy helyet érdemeltek a gyűjteményben.

A kiadvány összeállítása nem kis feladat volt és természetesen több ember munkáját igényelte. A szerkesztést, és ezzel a munka nagy részét, PaedDr. Tóth Szilvia vállalta magára. A legre-

gebbi ételek felidézésében nagy segítségére voltak az idősebb generáció képviselői, hiszen ők még ismerték, és fogyasztották a régi parasztkonyha hagyományos ételeit. Nem véletlen, hogy a könyv megkeresztelésénél Balogh Rózsi néni segédkezett a polgármester úrnak, hiszen számára mindig is fontos volt Tardoskedd tárgyi és eszmei értékeinek megőrzése és továbbörökítése. Ez a könyv is azzal a céllal jött létre, hogy elődeink étkezési szokásai ne legyenek teljesen ismeretlenek az utókor számára.

Az Ízes Tardoskedd című kiadványnak kedvező visszhangja van a lakosok körében, és a bemutatása óta már sok tardoskeddi otthonába eljutott, de továbbra is megvásárolható a községi hivatalban, valamint a helyi könyvtárban. Mindenkinek jó főzőcskézést kívánunk!

Ruzsik Katalin

A Szemerényi Károly Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola mellett működő Szülői Szövetség, az iskola vezetésével karöltve nagy tisztelettel meghív minden szórakozni vágyót az ezévi

Farsangi bálra

amelyre **2018. február 10-én** (szombaton) 19.00 órákor kerül sor a Faluházban.

A talpalávalót a **Dimenzió zenekar** húzza
az ízletes vacsoráról a **Kelly Étterem** gondoskodik.

Belépődíj: 1 személyre 24,- €, amely aperitívet, kétszeri vacsorát, bort, üdítőt és kávét tartalmaz. Borkóstoló, sajt ingyencsége, PARTY BUSZ biztosítva 02.00 órától minden órában.

Asztalfoglalás az iskolában és Bračo Szilviánál a Községi Hivatalban.

Felajánlásait a tombolába szívesen fogadjuk, és előre is köszönjük!

2017. november 11-én, Tardoskedd Község Önkormányzata és a Lucerna Polgári Társulás a kitelepítések 70. évfordulójára emlékezett. Az emlékünnepséget **Tardoskedd 1945–1949** címmel kiállítás ékesítette. A rendezvény nemcsak a község magyar lakosságának szenvedéseire és a rajtuk esett, ellenük elkövetett jogtalanságokra és sérelmekre hívta fel a figyelmet, hanem átfogó módon mutatta be az 1945–1949 közötti évek történéseit, a háború utáni első békeévek Csehszlovákiájában lezajlott szegyetlen és ambivalens eseményeket.

dr. Vadkerty Katalin

Sajnos az események gyakorlatilag Tardoskedd község minden lakosára hatással voltak – nemzetiségükre és valóságukra való tekintet nélkül: a reszlovakizáció, belső telepítések, a magyarok kitelepítése, az erőszakos áttelepítések, lakosságcsere, a magyarországi szlovákok hazatelepítése, a népbíráóságok, a csehszlovák

Tardoskedd

1945–1949

hadserg és a nemzetbiztonsági szolgálat tevékenysége, a község papjainak és rendi nővéreinek üldözése, vagy akár az Egyesült Nemzetek Szervezetének segélyező akciói.

A Faluház emeleti nagytermében bemutatott, páratlanul, egyedi módon megtervezett és létrehozott kiállítás sok év kutatómunkájának eredménye és elsősorban Buda Ferenc mérnök érdeme, aki kivételesen újszerűen, ám azokat a nyomasztóan nehéz éveket és történeteket döbbenetes valósághű és kifejező módon tárta a közönség elé. A hazai és külföldi archívumokból és magángyűjteményekből származó adatokat és az egész anyagot szakmai szempontból dr. Vadkerty Katalin kandidátus, történész véleményezte és bírálta el. A kiállítás egyedisége abban rejlik, hogy a fotográfiák és dokumentumok által bemutatott események kimondottan Tardoskeddhez és a tardoskeddi emberekhez kötődnek. Ilyen módon és terjedelemben ez még soha, sehol, senkinek nem sikerült. Az egyes, különálló blokkokban feldolgozott témákat a kiállítás három nyelven – magyarul, szlovákul és angolul – mutatta be. A projekt egyik különlegessége a község

migrációs térképe és legmegrendítőbb „látványossága” a speciális marhavagon-utánzat, amilyenekben annak idején az államhatalom könyörtelenül végrehajtotta az összes kitelepítést, áttelepítést, deportációt, repatriációt. Az akkori eseményeket bemutató szlovák és

tek emléktábláját. A Lucerna PT tagjai az esemény minden résztvevőjét érkezéskor egy 2018-as évre szóló, a kiállítás logójával ellátott Lucerna-zsebnaptárral ajándékozták meg. A magyarországi és hazai vendégeket dr. Benkő Tímea üdvözölte, aki egyben a rendezvény háziasszonyaként az egész műsort vezette és konferálta. Tóth Marián polgármester úr rövid bevezetőjében a közönség figyelmébe ajánlotta és méltatta a kiállítást, majd a korszak legavatottabb ismerője és szakértője, dr. Vadkerty Katalin történész asszony lépett a színpadra. Tartalmas

magyar nyelvű könyvpublikáció valószínűleg jövő év januárjában, illetve a kiállítás második bemutatójának idején jelenik meg.

Az emlékünnepséggel Tardoskedd polgármestere, Tóth Marián, Bonyhád polgármester asszonya, Filóné Ferencz Ibolya és Környe község polgármestere, Beke László megkoszorúzták a kitelepítet-

szakmai előadását érdeklődéssel hallgatta a közönség. Majd Csomó Magda nyugdíjas pedagógus emlékezése következett, aki szüleivel együtt annak idején maga is átélte a Csehszlovákia felé való kitelepítést. A rövid kultúrprogramban Birkus Magda egy akkori tardoskeddi kitelepített, Birkus Károly: Deportálás című keservesen szívszorító, eddig még soha nem publikált

versét adta elő. A kultúrműsort Bencze Erika fellépése zárta. A rendkívül tehetséges, csodálatos hangú ifjú tardoskeddi énekesnő decemberben megjelenő bemutatkozó CD-jéről adott elő három dalt, gitáron kísérve önmagát. A végén a meghívott vendégek, a kitelepítések még élő elszenvedői, és azok, akik a leginkább hozzájárultak a rendezvény sikeres lebonyolításához, emléklapot és ajándékot kaptak.

A Lucerna PT az emlékműsor kísérőprogramja keretében – már hagyományosan – ismét bemutatott egy tehetséges tardoskeddi fiataalt. A Faluház emeleti galériájában Mészáros Júlia, az ifjú (ma még) amatőr fotós képeiből nyílt kiállítás Játék a fénnel címmel.

Julcsi a nyitrai Magán Művészeti Középiskola másodikos diákja és – a sorsok néha különösen alakulnak – a nagymamája annak idején másfél éves volt, amikor szüleivel együtt szintén kitelepítették. A rendkívül tehetséges, jószemű fotoslány „tüzes-fényes” felvételei magával ragadóan szépek.

A Lucerna PT őszinte köszönetét fejezi ki a szponzoroknak, támogatóknak és mindenkinek, aki bármilyen módon – pénzügyi vagy gyakorlati segítségével – hozzájárult ennek az igényes projektnek a létrejöttéhez. Buda Ferenc és a Lucerna PT nélkül pedig nem valósulhatott volna meg a község egyik legmértékesebb és legtisztelendőbb eseménye.

Birkus Magda

A rendezvényt a Szlovák Kormányhivatal a Nemzeti Kisebbségek Kultúrája 2017 Program által támogatta.

Tardoskeddi kapta a Green Talents nemzetközi díjat

A Német Szövetségi Oktatási és Kutatási Minisztérium (NSZOéKM) idén 9. alkalommal részesített elismerésben 25 kimagasló tehetségű fiatal kutatót a világ 21 országából, Alaszkától a Fidzsi-szigetekig, Svédországtól egészen a Dél-Afrikai Köztársaságig. A magas rangú, német szakértőkből álló zsűri 602 jelöltből választotta ki a 25 díjazottat. Szlovákia, a tardoskeddi Tóth Attila személyében első alkalommal került a Green Talents díjjal kitüntetett országok közé. Attila kert- és tájépítésmér-

nök, tanár a nyitrai Szlovák Mezőgazdasági Egyetemen.

A zsűri a méltatásában többek között kiemelte Attilának a környezet javításáért tett szakmai hozzájárulását, számos az adott témával kapcsolatos szakmai és kutatójellegű publikációját. Külön értékelték a zöld infrastruktúrák létrehozása érdekében folytatott – elhivatott és elszánt tevékenységét. A bizottság ugyancsak magasán értékelte nemzetközi tapasztalatait, eddigi elismeréseit és a fenntartható fejlődés érdekében tett interdiszcipli-

náris hozzájárulását. A díj egy németországi tudományos fórumon való részvétel mellett három hónapos kutatási tartózkodást is biztosít 2018-ban, amit az NSZOéKM támogat. Attila a kutatómunkát Münchenben és Aachenben végzi majd. Bajorország és Észak-Rajna-Vesztfália zöld infrastruktúrájának implementációját fogja vizsgálni a német táj-

és településtervezési rendszerek alapján.

A Green Talents díj ünnepélyes átadása 2017. október 27-én volt Berlinben, a NSZOéKM épületében. A díjat Matthias Graf von Kielmansegg, a minisztérium főigazgatója adta át. Gratulálunk!

a Tardoskeddi Hírmondó szerkesztősége

„SOHA TÖBBÉ HÁBORÚT!”

Október 21-én a Faluházban „Soha többé háborút!” címmel kiállítás nyílt a Kamocsai Katonai Történelmi Klub és az oroszai Military Múzeum szervezésében, valamint Tardoskedd Község támogatásával. A kiállítás címe nem véletlen, tudatosan választottuk, hogy bemutassuk a látogatóknak, milyen nehéz is volt a katonák élete a háborúban, s hogy többé ne keljen elszenvetnünk ennyi emberáldozatot követelő háborúkat.

A kiállítással klubunk első sorban az I. és II. világháborúban elesett hősöknek szeretett volna emléket állítani, akik már sajnos soha nem térhettek vissza a családjaikhoz, szeretteikhez. Együttal szerettük volna testközelből bemutatni, milyen fegyvereket, harci eszközöket használtak a katonák a háborúban, milyen volt az életük a harctereken, a fronton. A kiállítás során tagjaink korhű egyenruhákban várták a látogatókat, még jobban szemléltetve ezzel a katonai uniformisokat. Lehetett látni magyar, német és orosz „ka-

tonákat”. A látogatók mindezek mellett közvetlen közelről ismerhették meg az akkori életet katonák és diorámák, azaz valódi életet megjelenítő kis modellek, látványelemek segítségével. Az asztalokon többféle lőfegyvert, öltözetet és a katonák személyes tárgyait lehetett megtekinteni. Az egész kiállítás alatt katonai zene szólt, így a látogatóknak olyan érzése volt, mintha visszamentek volna az időben a múltba. Érdekességeppen a Faluház épülete előtt egy VW Typ 82 Kübelwagen típusú német gépkocsi állt, amelyet a német hadsereg használt, valamint egy orosz gyártmányú motorkerékpár. Mindkét járműbe be lehetett ülni.

A Kamocsai Katonai Történelmi Klub köszöni Tardoskedd Községnek, hogy lehetőséget adott e kiállítás megszervezésére. Örölnénk, ha a jövőben

még együttműködhetnénk hasonló jellegű rendezvények létrehozásánál Tardoskedden. Együttal köszönjük a kiállítás megszervezésénél nyújtott se-

gítséget további két tardoskeddi fiatalnak, Bara Richardnak és Gyűrősi Matejnak.

Szabó Tibor

A Kamocsai Katonai Történelmi Klub egy 2011-ben alakult polgári társulás. Alapítótagjai: Szabó Gábor, Földes Tamás, Morvay István, Farkaš György és Téglás Péter. A klub kezdetekben airsofttal foglalkozott, később tért át aktívabban a II. világháborúra, s lett a fő témája. Az airsoft egy terepjáték, amelyet speciális airsoft fegyverekkel, azaz 6 mm (esetenként 8 mm) átmérőjű műanyag golyócskákat kilövő fegyverutánszakkal játszanak.

Klubunknak jelenleg 25 tagja van különböző falvakból és városokból. Tardoskeddről Szabó Tibor és Martinkovič Dávid a tagok, akik már több éve foglalkoznak ezzel a korszakkal. Tagjaink rendszeresen minden évben részt vesznek különféle megemlékezéseken, kiállításokon és katonai, harci bemutatókon Szlovákiában és Magyarországon. Legismertebb ezek közül a „Sahara na Záhorí” és a Garammenti Harcok Óbarsban.

Én, személy szerint elhunyt nagyapámnak Balogh Jánosnak köszönhetően kezdtem el komolyabban foglalkozni ezzel a témával, akivel hosszasan beszélgettünk a II. világháborúról. Elmesélte gyerekkori emlékeit, amikor itt voltak a németek. Mivel dédnagyapám, Balogh István nem jött vissza az orosz frontról, és a mai napig nem tudni róla semmit, még inkább fontosnak tartom, hogy kiállításokat, és egyéb hasonló rendezvényeket szervezzünk a háború hőseinek tiszteletére.

szf

A zöld Főutca

Tardoskedd településszerkezeti ékköve és öröksége

Kevés felvidéki falu büszkélkedhet olyan tágas történelmi központtal, mint Tardoskedd. Az egykor Főutcának nevezett központnak ma három része van – a Felvég, az Alvég és a Szent István Tér. Az eredeti faluközpont később délkelet irányába bővült az Újfalú által, ahol az akományi legelőkbe torkollott. Ezért az idősebb lakosok az Újfalut Csordaútként is emlegetik. A történelmi faluközpontnak jelentős szerepe van a helyi identitásunk megformálásában, valamint az otthonérzet és falunk hely szellemének kialakításában. Ezért községünk egyik legfontosabb jelképének tekinthetjük. A történelmi központ a falu településszerkezeti főtengelye, melynek az építészeti főeleme már évszázadok óta a Szent István római katolikus templom. A Főutcat, amely körül községünk fokozatosan kialakult, falunk egyik legértékesebb történelmi jelenségének tekinthetjük.

Széles központi utcával, illetve térrel rendelkező falvak a középkorban (a 12. és 13. században) alakultak ki, mint a kor legfejlettebb és legrendezettebb alaprajzú vidéki településtípusa. Ezek a többi alaprajztípustól éppen a széles központi zöld tér miatt különböznek. E tér körül összpontosulnak általában a családi házak és a község legfontosabb középületei. A központi zöld terek legjellegzetesebb jelei közé tartozik a szigorú építési vonal, mely megszabja a tisztán érzékelhető utcai vonalat. A középkortól egészen a 18. és 19. századig a központi zöld tereket közös éjjeli legelőként is használták. A napközben a falvak külterületein legeltetett jószágokat éjszakára a központi zöld térre hajtották be, hogy ott biztonságban töltsék az éjszakát. A központi tereken napközben ludak, kacsák vagy lovak legeltek. A tér rendszerint a község legfontosabb gyülekező területeként és bíróságtereként működött, ahol a közösség gazdasági, társadalmi és kulturális élete folyt. E különleges alaprajzú településszerkezet főfunkciói közé tartozott a házaktól és udvarokból való vízelvezetés. Ez indokolta a terep fokozatos lejtését a házaktól a tér közepe felé, ahol a víz kisebb forrásokban, illetve más vízfelületekben gyűlt.

A tardoskedi központi zöld teret egy széles utca alkotja, melyet egy-egy ház sor határoz meg a tér nyugati és keleti szélé mentén. Egykor e házsorokat hosszú keskeny parasztházak alkották,

melyek vékony hosszú udvaraikkal, a térrel merőlegesen helyezkedtek el. Az udvar a ház utcára néző falával volt egyvonalban. A ház előtti tér fontos találkozási pont volt, mely jelképesen összekötötte a közteret a magántérrel. Előkeretek csak a 20. század felétől váltak az utca terének szerves részévé, ami a Főutca keskenyedését okozta. A község legfontosabb középületei – a régi plébánia, a közigazgatási hivatal, a régi községháza, a Juhász üzlet, az óvoda, valamint a fiú- és leányiskola – fokozatosan körülvették a templomot és kialakították a főteret.

A tardoskedi központi tér egykor egy széles utca volt burkolatlan földúttal. Később, a 20. század közepén aszfalttal borított utat és járdát építettek ki a tér mindkét szélé mentén, és a közepén kialakítottak egy hosszúkás zöldterületet, ahová fokozatosan fákat ültettek. Ezen építkezési munkálatokon belül föld alá helyezték a forrást, mely mindaddig a Főutca közepén keresztül a tér jellegzetes elemeként kanyargott. A Főutcán két artézi kutat is létesítettek. Az elsőt a templomnál, a másikat pedig a Felvégen fúrták ki. A templomnál található kút 1896-ból származik és 312 méter mély. Az alvégi 186 méter mély kutat pedig 1910-ben fúrták.

A 20. században kiültetett fák fajösszetételében a *fehér nyár* és a *fekete nyár* dominált egészen a 90-es évekig, amikor fokozatosan kivágásra kerültek. A jelenlegi fajösszetételben főleg hazai fajok dominálnak – a *közönséges nyír*, a *magas kőris* és a *kislevelű hársliget*. Magas arányban találhatóak idegen fenyőfajok is – a nyugati tuja és a keleti életfa, illetve hazai fenyőfajok is, melyek azonban regionális szempontból idegennek számítanak, mint például a *közönséges lucfenyő*. A cserjék közt legmagasabb arányban található a gyöngyvirág. Említsük még a három idős *közönséges vadgesztenye* és két hatalmas *nagylevelű hársliget*, melyek a kávézó és vendéglő előtt találhatóak a faluközpontban, valamint az öt idős *közönséges vadgesztenye* a Máriácska körül. Az említett fajokon kívül találhatunk még *fehér nyárat*; *mezei*, *korai* és *hegyi juhart*; *közönséges diót*; *fekete tölgyet*, *cseresznyeszilvát* és más fajokat.

Dr. Tóth Attila
tájépítész mérnök, egyetemi tanár

Úton útfélen

Mindig öröm számunkra, ha tehetséges és sikeres tardoskeddi fiatalokat mutathatunk be olvasóinknak és a nagy nyilvánosságnak. Szerencsére, községünkben nagyon sok ilyen egyéniség él, akikre méltán lehetünk büszkék. Az egyik közülük a 30 éves Tóth Marcel, aki több éve aktív kerékpározó és sífutó, a királyfai CK Kráľovčan kerékpárklub versenyzője. Most róla olvashatnak.

Nem túlzás, ha azt mondjuk, hogy a sport előkelő helyet foglal el az életedben. Mikor és hogyan kezdődött ez a sportszenveled?

A sportot, a mozgást – legyen az kint vagy bent – már gyerekkorban nagyon megkedveltem. Gyerekként a barátaimmal futballt, jégkorongot, asztali teniszt, teniszt és minden olyan sportot űztünk, amit csak lehetett nálunk. Amikor az alapiskolából először mentünk síutórára, a síelés is teljesen magával ragadott. Természetesen, erre mifelénk a téli sportok űzése eléggé nehéz, mert itt a síkságon rövid ideig van jég és a tartós hó is egyre ritkább.

Aktívan kerékpározol és sífutó is vagy. Két teljesen eltérő sportról van szó. Miért éppen ezekre a sportágakra esett a választásod?

Bár ezek a sportok eléggé eltérnek egymástól, edzés szempontjából nagyon is összeillenek. Ugyanis, ha kint nem lehet biciklizni, lehet ezt pótolni benti kerékpározással vagy sífutással, ez a legideálisabb. De lehet helyettesíteni egyéb gyorsasági sporttal is, mint pl. a futás, úszás. Ezek tulajdonképpen

a duatlon és a triatlon sportágak részét képezik. Én személy szerint a gyorsasági sportokat szeretem, ezek elég jól mennek. Ezek a sportok kinti és benti tevékenységet, mozgást, utazást és túrázást is jelentenek egyben.

Büszkélkedj egy kicsit a sportsikereiddel! Melyeket tartod a legnagyobb tróféáknak?

Három sikert említenék. Győzelem kerékpározásban egyéni időfutamban – Pozsony-Dunacsúnyon 2013 májusában és ugyancsak győzelem egyéni időfutamban Jászfaluban 2017 októberében. Sífutásban a legnagyobb sikert 2017 márciusában értem el az olaszországi Andalóban, ahol klasszikus stílusban a 3. helyen végeztem.

Hogyan készülsz a versenyekre? Milyen gyakran kell edzened?

Mondhatom, hogy csaknem mindennap edzem és készülök a versenyekre, amikor biciklin járok a munkahelyemre. (Marcel az érsekújvári OSRAM vállalatnál dolgozik – a szerk. megj.) Hétvégénként baráti társasággal vagy egyedül járok kerékpározni hosszabb távokra. Ha lehet, a versenyekre is kerékpárral megyek, tehát már az út oda is felér egy edzéssel. Ami az edzéstávokat illeti, leggyakrabban Nyitra, Bellegsencse (Podhájska), Komárom, Párkány, Póstyén, Pozsony, Bazin (Pezinok), Verebely, Aranyosmarót, Újgyalla (Dulovce) az irány és minden olyan hely, amerre jó az útvonal. A rövidebb távokat többször teszem meg, ha edzek. A dombok a legmegfelelőbbek a felkészülés szempontjából. Egész évben kint biciklizem a szabadban, még télen is.

Síelni se csak télen sielek, ha lehet akkor tavasszal és ősszel is. Nyáron még soha nem síeltem. Tavasszal Olaszországba járok síelni és futni, és ugyan csak tavasszal vannak Olaszországban a kerékpáros összpontosítások, amikor a hegyi utakon már nincs hó.

Legközelebb milyen versenyek várnak?

Idén már nem várnak versenyek, mivel az utolsó októberben volt Jászfaluban. Ahogy már említettem, ezt az idei utolsó kerékpár versenyt megnyertem. 2018-ban, ha minden a tervek szerint halad, márciusban kell elkezdenem a versenyzést sífutásban és műlesiklásban. Országúti kerékpározásban májusban kezdek. Az időpontok és a helyszínek egyelőre még nem ismeretek.

Terveid a jövőre nézve?

Szeretnék Szlovákiában maradni, ha sikerül. Ha nem, akkor is jó lenne minél gyakrabban hazajárni. Szeretnék még többet síelni, és minél hosszabb ideig kerékpározni. De a legfontosabb számomra az egészség, ezért jó lenne arra vigyáznom.

Ki a kedvenc sportolód, a példaképed?

Peter Sagan, mivel nagyon elszánt, harcias és tudja, mire

képes. Soha nem esik szét pszichésen. Ha vannak is kirohanásai, pszichikailag mindig kiegyensúlyozott és a pszichikai állapot mindig fontos, bármit is csinálunk, nemcsak a sportban.

Mit szól a családot a kedvteléseidhez? Bizonyára büszkék rád.

A családomban eléggé csodálkoznak azon, mi mindent el lehet érni a gyorsasági versenyekben, és mi mindenre jők ezek a sportok. Az utazás szempontjából is nagyon praktikusak.

Manapság nem igazán sportos beállítottságúak az emberek, eléggé kényelmeselek. Mit gondolsz erről?

Szerintem ezen elsősorban úgy lehetne változtatni, ha legalább bent, az otthonaikban kezdenének el tornázni, mivel a kinti sportolást az időjárás be tudja folyásolni, s ez sokaknak gondot okoz. Ezenkívül mindenkinek más sport tetszik, a fontos, hogy mozogjanak.

Köszönöm szépen a beszélgetést. Gratulálok az elért eredményeidhez. A jövőre nézve jó erőt, kitartást és sikert kívánok a sportoláshoz és az élet minden terén.

Bračo Szilvia

Elsősegélynyújtás háztartási baleseteknél

Tudta, hogy a legtöbb baleset az otthonunkban ér minket? Számítatlan veszély leselkedhet ránk a saját lakásunkban, amiket a legtöbbször egy kis odafigyeléssel megelőzhetünk. De szinte elkerülhetetlen, hogy néha-néha ne égessük meg magunkat a tűzhelynél, vagy ne vágjuk el az ujjunkat. Mit tehetünk, ha megtörtént a baj? A háztartási baleseteket gyakran gyermekek, illetve idősek szenvedik el, ugyanakkor az alábbi gyakori sérülések szinte bárkit érinthetnek.

Fontos tehát, hogy tudjuk, hogyan kell megfelelően ellátni

vágott bőrfelületet folyóvíz alá, mert gátolja a véralvadást. Óvatosan itassuk le a nedvességet a sebről egy steril gézlappal. Ha pedig kisebb méretű idegen test van a sebben, pl. üvegszilánk, azt óvatosan próbáljuk meg steril csipesszel eltávolítani. A nagyobb méretű idegen testet azonban tilos eltávolítani! A vérzés elállításához szorítsunk steril gézlapot a sebre. Ha a vérzés nyomás hatására sem áll el, azonnal forduljunk orvoshoz! Horzsolás esetén a legfontosabb a seb kitisztítása, így elkerülhető, hogy elfertőződjön a seb.

Égés esetén a hatékony ellátás alapvető fontosságú a gyors gyógyulás és az esztétikus hegesedés érdekében. Vasalás vagy főzés közben, gőzzel vagy forró lánggal, égő cigarettával, sőt, még napozás közben is elszennvedhetünk égési sérüléseket. A háztartási baleseteknél többnyire kisebb mértékű égési sérülések fordulnak elő, melyek gyakran gyermekeket érnek. Ha elsőfokú égésről van szó, amikor csak a hámréteg sérül, akkor a bőr kipirosodik, fesszé válik és fájdalmas. Másodfokú égés esetén már a mélyebb bőrréteg, az írha is érintett. Ekkor jelennek meg a hólyagok. Ilyenkor elsődleges feladat a beteg megnyugtatása, majd ezt követően a seb hűtése, odafigyelve arra, hogy csak az érintett

területet hűtsük. Nagyon fontos, hogy elkerüljük a seb túlhűtését, melyet sok esetben ösztönösen, a jó szándéktól vezérelve teszünk, azonban többet ártunk vele, mint hínénk. Kisebb kiterjedésű égés esetén 10-15 perc hűtés ajánlott langyos vízzel, nagyobb területet érintő sérülés esetén 1-2 percre csökken ez az időtartam. Kerülendő továbbá a köztudatban lévő házi praktikák alkalmazása is, például a tejfőlével történő hűtés. A sebre kizárólag égési kötszert ajánlott alkalmazni, ami hőelvonó képességének köszönhetően megfelelő segítség az égés kezelésére, emellett fertőtlenítő hatással is rendelkezik.

Sajnos az otthoni balesetek közül az **esés** a leggyakoribb. Szerencsésebb esetben kisebb zúzódással, horzsolással megússza az ember, nagyobb esésnél már előfordulhat rándulás vagy ficam, azonban nagyon könnyen történhet komolyabb baj is, például csonttörés. Fontos, hogy mindent megtegyünk a megelőzés érdekében, ezért fokozott elővigyázatossággal végezzük azokat a háztartási

teendőket, amelyek magukban hordozzák az esés veszélyét, pl. ablakpucolás, felmosás stb. Az esés következtében zúzódáskor kisebb trauma éri a testet, véraláfutások, kékzöld foltok alakulhatnak ki, amelyek néhány nap, esetleg néhány hét alatt gyógyulnak be. Ezek ellátása a beteg nyugalomba helyezésével kezdődik, melyet szakvizsgálat követ, ugyanis megeshet, hogy belső szervet is érint a sérülés, amely feltétlenül orvosi ellátást igényel.

A legtöbb háztartásban történt baleset kisebb mértékű, azonban nagyon könnyen történhet komolyabb sérülés is. Mindkét esetben létfontosságú, hogy megfelelő segítséget tudjunk nyújtani a sérültnek, ezért elengedhetetlen, hogy folyamatosan frissen tartsuk az elsősegélynyújtással kapcsolatos ismereteinket. Emellett minden háztartásban lennie kell egy megfelelően összeállított elsősegély doboznak is, amit könnyen elővehetünk vész esetén.

Mgr. Geró Margit

a sérülést, így nem esünk kétségbe akkor sem, amikor szükség lesz rá. Gyakori sérülésnek számítanak a különféle **vágott sebek**. Napi szinten használunk kést vagy ollót, ezért óhatatlan, hogy a helytelen használatból vagy éppen a saját figyelmetlenségünkből adódóan ne okozzanak időnként számunkra kisebb-nagyobb sebeket. Mindig figyeljünk oda, ha éles tárggyal dolgozunk, de fontos az is, hogy karbantartsuk ezeket az eszközöket, mert egy tompább kés például hamarabb megcsúszik, így még veszélyesebb is lehet. Ha már megvágtuk magunkat, fontos, hogy kitisztítsuk a sebet. De ne tartsuk a meg-

Ünnepek

Spanyolországban

A karácsony Spanyolországban a családi összetartás és ünnepség ideje. Általában, mint Szlovákiában, úgy Spanyolországban, többé-kevésbé ugyanazok a hagyományok, bár ezek egy kicsit különböznek a családi és földrajzi helyzettől függően. Az alábbiakban elmesélem, hogyan éltem át a karácsonyt gyermekkorom óta.

Számomra a karácsony a családi köteléket, az örömet, a boldogságot és az ünneplést jelképezi. Kiemelném, hogy ez az időszak december 24-től január 6-ig tart. Ahhoz, hogy jobb betekintést nyerjenek az ünnepeinkbe, fontos tudni, hogy karácsony napját (*Nochebuena*) az anyukám családjával töltjük, a Szilvesztert (*Nochevieja*) apukám családjával, Háromkirályok napján pedig a közvetlen családtagok jönnek össze, azaz a testvérek és a szülők.

Mindannyian december 24-én ünnepeünk hivatalos vacsorával a nagyapám házában. (Megjegyzem, a családom nagyon nagy.) Reggeltől érkeznek a családtagok (nagybácsik, unokatestvérek), majd anyukáink nagy munkálkodásba kezdenek, hogy elkészítsék a sokfős vacsorát, miközben mindannyian közösen igyekezünk karácsonyi hangulatot varázsolni zenével (*villancicos*), énekkel, táncsal és szórakozással. Számomra ez az év legjobb napja, mert az egész családom összegyűlik.

Meg kell jegyezni, hogy Sevilában az év ezen időszakában az időjárás napos, napközben pedig 15 fok van. Az udvaron a gyerekek játszanak, mi pedig tábornötzet rakunk, mely körül beszélgetünk és iszogatunk.

Általában este 9 órakor vacsorázunk. A vacsora többféle hideg előételből áll: garnéla, ibériai hidegtálak, sajtok, sonka, saláták, a főétel pedig sertés „*carrillero de cerdo en salsa*”. Ez egy hagyományos karácsonyi étel a mi családkunkban, de szintén jellemző a sült pulyka vagy sült malac. Ezeket az ételeket jó borok, pezsgők, cava és almabor kísérik. Desszertként polvorones-t (porhanyós száraz mandulás édesség), nugát, gañotes-t (mézbe mártogatott mini fánkocskák), mantecados-t (aprósütemény) stb. szolgálunk fel. A vacsora után felhangosítjuk a zenét, a fények kialszanak, és énekelünk, táncolunk, amíg a lábunk bírja. Néhányan a diszkóban folytatják az estét, mert ez az éjszaka az ünneplésről szól.

Vannak, akik éjféltájban részt vesznek az éjféli misén („*Misa del Gallo*” – a kakas miséje. A történe szerint a kakas volt az első élőlény, amely látta a kis Jézus születését és a dalával tájékoztatta az embereket erről a nagy eseményről.).

December 26-a nem ünnepnap, hanem átlagos munkanap. December 31-én is fél napra megyünk dolgozni. Este 9 órakor az apukám szüleinek a házában gyűlünk

össze. A család ezen része is elég nagy. A vacsora menü hasonló a karácsonyihoz: előétel (hidegtálak, saláták), tenger gyümölcsei (fésűkagyló, garnéla, rák, stb), és a főétel hagyományosan sertés szűzpecsenye whisky-s mártással. Vacsora után beszélgetünk és várjuk az éjfélt.

Spanyolországban a szokás szerint az év utolsó 12 másodpercében meg kell enni 12 szerencséhezó szőlőszemet a harangok ritmusára. A 12 szőlőszem jelképezi

Számomra a karácsony a családi köteléket, az örömet, a boldogságot és az ünneplést jelképezi

a 12 hónapos boldogságot és jólétet a következő évre. Az új év érkezésekor pezsgővel koccintunk. Az ünneplés reggelig tart.

Mindannyian tudjuk, hogy január 6-a a Háromkirályok ünnepe. A három királynak nagyon fontos szerepe van Spanyolországban. Ők azok, akik a gyermekeknek az ajándékokat hozzák. Az ünneplés már január 5-én a délutáni órákban kezdődik, amikor az összes város ünnepi öltözetet kap, és megszervezi az ún. „*Cabalgata de Reyes Magos*” - három királyok felvonulását. Szinte az összes utcán végigvonulnak, hogy átadják az édességeket, ajándékokat és a reményt minden gyerekeknek, szülőknek és résztvevőnek. Miután vége a menetnek, a családok hazavonulnak, és a gyerekek korán aludni mennek, így hamarabb eljön a karácsonyfa alatt található ajándékozás ideje. Ez az egész nap az ajándékoknak és a belőlük áradó örömmel van szentelve, s ez a nap jelenti az ünnepek végét.

Mindenkinek kívánunk kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet!

¡Os deseamos Feliz Navidad y un Próspero Año 2018!

Szöveg: Manuel Páez Nacarino
Fordítás: Gréta Veresová

„Cabalgata de Reyes Magos” - A három királyok felvonulása

A karácsonyi díszek története

A karácsonyfa-állítás szokása Németországból indult, s terjedt el egész Európában. A 19. sz. második felében már majdnem minden család otthonában ott állt már a szépen feldíszített karácsonyfa. De hogyan és mivel díszítették?

A karácsonyi díszek meghonosodásának külön kultúrtörténete van. Kezdetben puha vatta figurákat – angyalt, lepkét – aggattak a tűlevelekre, amelyeknek anyagát összepréselték, fémszálla rögzítették, majd befestették. Az egyszerű otthonokban házilag formáztak díszeket, figurákat szalmából, vesszőből, szárított virágból. Az 1880-as években jelent meg az üvegdísz, és ezidőtájt hódítottak a papírdíszek. Ezeket csipkézett, formázott, fényes, színes papírból vágták, hajtogatták. Valódi és papírcsipke díszítette a korabeli szentképet is a fán. Papír volt az alapanyaga a 19-20. század for-

dulóján közkedvelt ládika alakú betlehemeknek, amelyekben a kinyitható ajtó mögött színpadyszerű látványként táruult fel a születés misztériuma.

A 19. század közepétől mindmáig ott vannak a változatos formájú üvegdíszek is. Az első példányokat a thüringiai Lauschában, az ott nagy hagyományokkal rendelkező üvegyártás melléktermékeként hozták forgalomba. A vékonyfalú lauschai üvegdísz hamarosan meghódította Európát. Csak a csehországi Jablonecban gyártott miniatűr gömbök, gyöngyök vették fel vele a versenyt.

Ismerünk jellegzetes magyar karácsonyfa díszeket is. Ilyenek a szívet, huszárt, madarat, pólyás babát formázó mézeskalács bábok.

Feldolgozás

Téllel kapcsolatos hiedelmek és babonák

Napjainkban, a 21. században az embereket elárasztják a modern világ tömegtájékoztató eszközei, a rádió, televízió, internet és hasonló, melyekkel percek alatt tudomást szerezhetünk a világ közeli és távoli részén történt hihető és néha hihetetlen eseményekről. Ennek ellenére mégis sokan hisznek a régi idők népeinek megfigyeléseiben, a szájról szájra terjedő hiedelmekben, babonákban, amelyek már ősidők óta jelen vannak az emberek gondolataiban. Akár elismerjük, akár nem, valamennyien egy picit babonások vagyunk még napjainkban is.

A legtöbb ilyen hiedelem a téllel kapcsolatos, nagyon sok közülük decemberhez, karácsonyhoz köthető. Nincs még egy hónap, amelyben ennyi jelentős nap vagy ünnep lenne, s amely ennyi babonát, megfigyelést, jóslást tartogat. Ahány jeles nap, annyi érdekesség. Már magának a karácsony szónak az eredete is érdekes. A KARA (fekete, sötét) és CSONC (súlyom) szavakból ered. Fekete súlyomnak vagy inkább sötét napnak is nevez-

hetnénk, mivel a súlyom Nap-jelkép.

December 1. – A téli napforduló kezdőpontja, amely december 21-én csúcsosodik ki. A legmélyebb sötétségből újra születik a fény. December 21-én, Tamás napján ugyanis a leghosszabb a nappal. Több kultúrában ez a csodák időszaka, amikor a fény átveszi az uralmat a sötétség felett.

December 4. – Borbála nap: A boszorkányok ezen a napon szerezték meg a rontáshoz szükséges eszközöket. Tilos volt mosni, a ruhát kitergetni, kölcsönadni vagy elajándékozni valamit, mert mindez elviszi a szerencsét a háztól.

December 6. – Mikulás napja: Főleg a gyerekek számára titokzatos és varázslatos ez a nap, köszönhetően az ablakon, kéményen át érkező nagyszakállú Mikulásnak vagy Télapónak, illetve a kedves ajándékainak.

December 13. – Luca napja: Gonoszjáró napnak számít, de ezen a napon jóslták meg a lányok a leendő férjük nevét, és más

szerelmi babonák is köthetők ehhez a naphoz.

December 24. – Szenteste: Gyermekként a legjobb hiedelem kötődik Ádám és Éva napjához, mégpedig a kis Jézus születése és az angyalok jövetele, akik az ajándékokat hozzák.

A karácsonyi ételek fogyasztása már annyira megszokott hagyománnyá vált, hogy nem is számít babonának, pedig valamilyen mértékben, ezek is hiedelmek. Hiszen ha

almát, diót, ostyát, mézet vagy fokhagymát eszünk, egészségesek leszünk. A lencse, a hal a meggazdagodásunkat biztosítja.

Január 1. – Újév napja: Az éjféltkor megszólaló harsonák, durranó pezsgős dugók, petárdák, tűzijátékok, mind-mind a gonoszt ijesztik el, hogy az újévben csak a jónak legyen helye. Ilyenkor nem eszünk szárnyast, annál inkább disznóhúst, mert az kitűrja a szerencsét. Ugyancsak szerencsét hoz a négylevelű lóhere, a patkó, a kéményseprű, amelyek szintén újévi szimbólumok.

Az ünnepekkel azonban még nem ér véget a hiedelmek, babonák sora. De erről majd legközelebb.

Kollár Mária

KERESZTREJTVÉNY

A keresztrejtvény megfejtése:

Tóth E. - Karácsony c. verséből idézünk:

Megfejtés:

Karácsony, karácsony,
fenyőket díszít.
Kedvünket, hitünket
mindig erősítő.

	Lettsakkozó									Utód			
	REJTVÉNY 3. rész		Mond	...futó, öldöklő személy	Tengerben él	Az ön vegyjele	Zérus	Fényforrás	Mustárgáz	Sporteszköz			Európai nép
	REJTVÉNY 1. rész	K								Ráma			Á
	Férfi név												
	Képző						Franz Kafka műve					Fontos vitamin	
							REJTVÉNY 4. rész					Tova	
			Husáng				Szlovákiai város						
			Magyaror. együttes, rövid.				Szeletekre vágom						
	Juttat					Stroncium vegyjele					Lásd ott röviden		
	Uszály - szlovákul					Szekundum			A réz vegyjele		Nem szépít		
	Lóg								A hét egyik napja				
					Színesítő							Nitrogén	
					Erdélyi magyar költő, író							Repülőjegy szlovákul	
	A forint vége		Kötőszó			Incidens					Wolf-Ferrari operája		
			Sajt - szlovákul			Európakupa röviden					Rózsafajta		
	Kelet		Jámbor							Magyar színész			Személyes névmás
	REJTVÉNY 3. rész		Folyó Kanadában							Lám			
	Fluor	E					T		SZ				
	Hangköz					Gyöker-törzs		Mire való?					
						Fénytelen		Német író					
	A hotel szélei		Szlovákiai napilap				A menet eleje			Tunézia autójelle			Kosár
			Kérdő-szócscsa				Kritika eleje			Magyar Távirati Iroda, röviden			
	Város Japánban (ISE)			Vizimadár					... Elek, mesealak				
				Azonos betűk					Idős, rövid.				
			Pala								Azonos betűk		
			Kálium								Gramm		
	Száz - szlovákul	Ü										A déli világtáj jelle	

GYEREKEKNEK

Keressétek meg,
melyik házba
milyen ajándékot
kell vinni!

Kössétek össze
a számokat
1-től 42-ig!

